

Meningsfull vardag för ensamma äldre, svar på motion (S)

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.
2. Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut uppdras till social- och omsorgsförvaltningen att införa konceptet Ung Omsorg som ett pilotprojekt 2023 i äldreomsorgen.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Uppdrag ges till äldrenämnden att införa konceptet Ung Omsorg som ett pilotprojekt 2023 i äldreomsorgen.
2. Finansiering bereds inom äldrenämndens budgetram för 2023.
3. Ställningstagande till successivt införande inom delar eller hela äldreomsorgen får ske först efter grundlig utvärdering och i samband med beredning av 2024 års budgetarbete.
4. Genom denna hantering får motionen anses ha bifallits.

Ärende

Mikael Sanfridson (S) och Christoffer Olsson (S) föreslår i en motion att äldrenämnden ges i uppdrag att teckna avtal med konceptet Ung Omsorg för att kunna erbjudas i delar av eller hela äldreomsorgen.

Även om det finns positiva erfarenheter som motiverar att förslaget genomförs saknas utrymme i äldrenämndens ekonomiska plan för 2023-2027 för ett successivt införande. Social- och omsorgsförvaltningen föreslår att förslaget prövas som ett pilotprojekt under 2023.

Om utvärdering av projektet uppfyller förväntat goda resultat kan ställningstagande till införande i delar eller hela äldreomsorgen tas i samband med nämndens behandling av budget 2024 och plan för 2025-2029.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Meningsfull vardag för ensamma äldre, svar på motion (S), 2022-03-22

Motionen

Bakgrund

Mikael Sanfridson (S) och Christoffer Olsson (S) föreslår i en motion att äldrenämnden ges i uppdrag att teckna avtal med konceptet Ung Omsorg för att kunna erbjudas i delar av eller hela äldreomsorgen.

De motiverar sitt förslag med att genom att ungdomar erbjuds extra jobb med aktiviteter på äldreboenden får de äldre en meningsfull vardag där ensamhet bryts, samtidigt som ungdomar får upp ett intresse för att utbilda sig och arbeta inom vård och omsorg.

I Mjölby kommun används konceptet och de har positiva erfarenheter och ser vinster med det. Även Ung Omsorgs egna utvärderingar visar att resultatet blir ett ökat engagemang för äldreomsorgen och att ökat intresse för utbildning och arbete i vård och omsorg uppstår.

Även om det finns positiva erfarenheter som motiverar att förslaget genomförs saknas utrymme i äldrenämndens ekonomiska plan för 2023-2027 för ett successivt införande. Social- och omsorgsförvaltningen föreslår att förslaget prövas som ett pilotprojekt under 2023. Om utvärdering av projektet uppfyller förväntat goda resultat kan ställningstagande till införande i delar eller hela äldreomsorgen tas i samband med nämndens behandling av budget 2024 och plan för 2025-2029.

Utredning

Ung Omsorg är ett företag som startades 2007. Visionen är att skapa meningsfulla möten mellan generationer och ge unga en utvecklande start i arbetslivet. I dagsläget finns drygt 1800 ungdomar anställda i Sverige och de besöker drygt 200 äldreboenden. Ungdomarna arbetar i team med en mer erfaren teamledare. Vid besöken på äldreboendena kan de spela spel med de boende, gå på promenad, läsa tidning, samtala mm. I och med att det många gånger är den första anställningen som ungdomarna har, vill Ung Omsorg vara den bästa arbetsgivaren både utifrån anställningsvillkor och möjlighet till individuell utveckling. Med det hoppas Ung Omsorg kunna medverka till ett intresse och engagemang för vård och omsorg hos ungdomarna och därigenom bidra till kompetensförsörjning för sektorn framgent.

Erfarenheter i Mjölby kommun

Intervju med Catherine Stolfer Suneson, verksamhetschef äldre, omsorgs- och socialförvaltningen, Mjölby kommun. 2019 startade samarbetet med Ung Omsorg i Mjölby efter en upphandling som Ung Omsorg vann. I februari 2022 går det avtalet ut. En ny upphandling av "Unga resurspersoner i äldreomsorgen" har genomförts under hösten och Ung Omsorg tog hem avtalet även denna gång. Ung Omsorg är de som rekryterar och anställer ungdomarna och de har även arbetsmiljöansvaret för dem. Avtalet omfattar både kommunala och privata äldreboenden i kommunen, samtliga sex som finns i Mjölby. Varje lördag går team ut till boendena. Det kan variera mellan ett eller två team per boende beroende på boendets storlek. Det är totalt 39 ungdomar

varje lördag som deltar. De flesta är i högstadieåldern, men det finns också en och annan som påbörjat sina gymnasiestudier. Teamledaren brukar vara en gymnasieungdom. Teamen har aktiviteter maximalt ca två timmar per gång. Under pandemin, när det bland annat var besöksstopp, var Ung Omsorg mycket flexibla för att leva upp till sin del av avtalet. Besöken ersattes då med virtuella promenader, inspelade berättelser mm. Bland de ansvariga på äldreboendena är de flesta positiva till konceptet. Några har tyckt att de kanske skulle kunna ordna själva med högre kvalitet. Eftersom det är svårt att få in extra personal på helger är detta ändå en bra lösning. Erfarenheten är att det är viktigt att ha en kontaktperson per vårdboende gentemot Ung Omsorg. Som exempel behöver verksamheten veta om, om Ung Omsorg planerat pyssel, så material är införskaffat. Ung Omsorg gör egna utvärderingar och följer resultaten av konceptet. Det de kan se är att ca 37 % av deltagande ungdomar kan tänka sig eller har redan valt vård och omsorgsprogrammet. Ca 74 % av de ungdomar som deltagit anger att de är mer positiva till äldreomsorgen än innan och flera av dem kan också tänka sig att läsa vidare på högskolenivå till yrken inom sektorn. Mjölby kommun har kostnader om ca 100 000 kronor/månad för avtalet.

Förslag, från Ung Omsorg, på verksamhet för Linköpings kommun

Ung Omsorg har inkommit med verksamhetsförslag för Linköpings kommun. Dels finns förslag på upplägg om konceptet skulle prövas i form av pilotprojekt under ett år på fyra äldreboenden. För att kunna utvärdera på ett bra sätt uppger Ung Omsorg att det behöver vara ett år. De beräknar också tiden för rekrytering/uppstart, innan projektet börjar, till tre månader. Rekrytering sker via skolor under terminstid. Om rekrytering tidigast kan påbörjas under höstterminen 2022 skulle projekttiden bli under verksamhetsåret 2023.

Kostnaderna för att genomföra ett pilotprojekt ligger inom ramen för direktupphandling och det går bra att direktupphandla Ung Omsorg.

Med nya regler från och med 1 februari 2022 för direktupphandling av sociala tjänster, skulle ett års verksamhet hamna inom gränsen för direktupphandling. Dock skulle en regelrätt upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) behöva företas om det bedöms att avtalet ska gälla över längre tid.

Ekonomiska konsekvenser

I äldrenämndens ekonomiska plan för perioden 2023-2027 finns inga medel upptagna som skulle kunna finansiera det föreslagna verksamhetsavtalet.

Social- och omsorgsförvaltningen föreslår att konceptet prövas och att finansieringen bereds i samband med beslut om budget 2023.

Kommunala mål

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum I Linköping ges snabb, tillgänglig och korrekt service genom digitala lösningar.

Företagens situation underlättas genom effektiva och förutsebara regler. Vård och omsorgstjänster ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Alla Linköpingsbor kan åldras med värdighet där kommunen tillgodoser dem med störst behov. I Linköping finns många alternativ som individen själv väljer 5 (5) mellan. Det civila samhället är en naturlig samarbetspartner i att skapa fler kontaktytor och ge ett bättre stöd till individen med fokus på närhet och gemenskap. Kommunens välfärdstjänster kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare. Hållbar kompetensförsörjning Linköpings kommun arbetar systematiskt med att attrahera, introducera, utveckla och behålla medarbetare för att säkra kompetensförsörjningen. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten. Nya metoder för att attrahera, utveckla och behålla kompetens i kommunen utvecklas för att möta framtidens behov av kompetens.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Det görs ingen åtskillnad i hur kvinnor och män hanteras utifrån beslutet. Samma förutsättningar ska gälla för både kvinnor och män. Vid ett eventuellt införande av verksamheten Ung Omsorg är det viktigt att både kvinnors och mäns behov och önskemål om aktiviteter beaktas.

Samråd

I samråd med Linköpings kommuns Upphandlingsenhet har framkommit vad som gäller i regelverket för LOU. Upphandlingsenheten förespråkar att vid en direktupphandling välja pilotprojekt med grundlig utvärdering.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-information eller förhandling är inte påkallat.

Kommunledningsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionärerna